



ОУ “СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” – ЧЕЛОПЕЧ

с. Чelopeч, обл. Софийска, ул. “Любен Каравелов” 3

тел.: 0888721512; 0878154944

e-mail: Osnovno.UchilishteChelopech@chelopech.egov.bg

УТВЪРЖДАВАМ :
ВР. И.Д. ДИРЕКТОР : / Н. Бантова /



**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ
НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА
И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ В ОУ “СВ. СВ. КИРИЛ И
МЕТОДИЙ“, С.ЧЕЛОПЕЧ**

2021/2022

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е актуализирана и приета от Педагогическия съвет на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Челопеч, на проведено заседание на дата 10.09.2021 г.

Въведение

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е създадена в помощ на педагогическите специалисти при работа в групи и паралелки с деца и ученици, които:

- са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;
- са подложени на тормоз и агресия;
- не владеят българския език на ниво, достатъчно за да се справят с учебните си задачи;
- имат затруднения в обучението;
- имат специални образователни потребности (СОП);
- са с изяви дарби и др.,

Тя е подчинена на основните приоритети на държавата в посока за изграждане на образователна среда за:

- ✓ разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- ✓ по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ✓ ранна превенция на обучителни затруднения;
- ✓ включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- ✓ включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- ✓ разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие, и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни

възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

Настоящата училищна програма е изготвена, допълнена и актуализирана от работна група на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с.Челопеч, на базата на следните нормативни документи:

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- 2000 - Европейската социална харта /ревизирана/;
- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи;
- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И УЧЕНЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ (2021 - 2030);

Анализ на училищната среда

През последните години се създава една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ✓ интеркултурното образование,
- ✓ уменията за общуване с представители на различни култури,
- ✓ съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди - и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- ✓ Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- ✓ Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- ✓ Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища се включват:

- достъпна архитектурна среда
- екипи от специалисти в зависимост от потребностите на децата
- диагностична и консултативна дейност
- специални учебно-технически средства и апаратура
- индивидуални образователни програми
- учебни програми по специалните учебни предмети и др.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в училище чрез изграждане на подкрепяща среда.
- Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученика да развие максимално своя потенциал.

- Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
- Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование, съобразно потребностите на учениците.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕТО

- Гарантиране участие и изява на всички ученици в училище.
- Включване в дейности за ранно оценяване с оглед превенция на обучителните затруднения.
- Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви.
- Библиотечно-информационно обслужване.
- Поощряване с морални и материални награди.
- Кариерно ориентиране на учениците.
- Изграждане на позитивен, организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа.
- Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на учениците с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа.
- Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост.
- Екипна работа между педагогическите специалисти.

ОЦЕНКА НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ НА УЧЕНИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

- Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл.22 и чл.187 от ЗПУО и с Наредба за приобщаващото образование.
- При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето.
- Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика.
- Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.

- В екипа участват: психолог, логопед, както и други специалисти, според индивидуалните потребности на детето.
- Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕТО

Допълнителната подкрепа за личностно развитие според вида си е краткосрочна или дългосрочна. Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на детето или ученика се предоставя за определено време в процеса на предучилищното и училищното образование, като:

1. за деца или ученици със специални образователни потребности обхваща период от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование;

2. за деца и ученици в риск обхваща времето на планираните дейности за работа по конкретния случай, която се осъществява в детската градина и училището в сътрудничество с отделите за закрила на детето;

3. за деца и ученици с изявени дарби обхваща период от минимум една учебна година;

4. за деца и ученици с хронични заболявания обхваща периода, необходим за лечението на детето или ученика; при необходимост срокът ѝ се удължава в зависимост от здравословното състояние на детето или ученика.

Дългосрочна е подкрепата, която обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на детето или ученика в детската градина или училището.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;

2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

5. ресурсно подпомагане;

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания, и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания, и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания, и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.
5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
6. Назначаване на „помощник на учителя“ от директора на училището там, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца и ученици със специални образователни потребности, и от етническите малцинства.
7. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

8. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
9. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
10. Изгражда проследяване на децата в риск.
11. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане от училище.
12. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
13. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.

Контролът върху изпълнението на програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи се възлага на Директора на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Челопеч.